

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03855/2018-ERU

Praha 1. října 2018

Č. j. 03855-11/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-03855/2018-ERU a zahájeném z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona**, kterých se dopustil **úmyslně** tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, provedl

- a) v přesně nezjištěné době ode dne 2. ledna 2018 do dne 19. ledna 2018 v odběrném místě č. [REDAKCE] (byt č. 4) a
- b) v přesně nezjištěné době ode dne 13. února 2018 do dne 19. února 2018 v odběrném místě č. [REDAKCE] (byt č. 2),

na adrese [REDAKCE], provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že na místě každého demontovaného elektroměru v zajišťovací krabici vodivě spojil přívodní a odvodní vodiče, v důsledku čehož odebíral a umožnil odebírat v bytě č. 4 a v bytě č. 2 na adrese [REDAKCE], neměřenou elektřinu.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) téhož zákona ukládá úhrnná **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28418.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28418.

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 24729035 (dále také „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 20. dubna 2018 Statutárním městem Ostrava, Úřadem městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky pod č. j. [REDAKCE] postoupeno oznámení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení Ostrava (dále také „Policie ČR“) č. j. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o dvou přestupcích, kterých se měl dopustit účastník řízení tím, že

a) dne 2. ledna 2018 do dne 19. února 2018 v odběrném místě č. [REDAKCE] (byt č. 4)
a

b) dne 13. února 2018 do dne 19. února 2018 v odběrném místě č. [REDAKCE] (byt č. 2),
na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán v souladu s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájil dne 3. července 2018 doručením oznámení o zahájení řízení č. j. 03855-7/2018-ERU účastníku řízení správní řízení. Dne 13. srpna 2018 byl účastník řízení vyzooměn o možnosti nahlížet do spisu a vyjádřit se k podkladům. Účastník řízení svého práva nevyužil.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s ust. § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyzoomívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán proto přípisem ze dne 18. července 2018, č. j. 03855-8/2018-ERU doručeným téhož dne vyzooměl poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody. Dne 25. července 2018 obdržel správní orgán uplatnění nároku poškozeného na náhradu majetkové škody ve výši 27 060,65 Kč.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-03855/2018-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 19. ledna 2018 kontrolor společnosti ČEZ Distribuce, a. s., upozornil na porušení úřední značky krytu krabičky KP01, která byla v odběrném místě č. [REDAKCE], byt č. 4 na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], instalována po demontáži elektroměru dne 20. prosince 2017. Dne 19. února 2018 pak technik společnosti ČEZ Distribuce, a. s., pan [REDAKCE], zjistil, že byla porušena plomba krytu zabezpečovací krabičky KP01 a v zabezpečovací krabičce byly přiložením vodivě spojeny přívodní a odvodní fázové vodiče, čímž byla obnovena dodávka elektřiny do bytu č. 4. Stejně připojení zjistil technik společnosti ČEZ Distribuce, a. s., i u bytu č. 2 na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], odběrné místo č. [REDAKCE], kde byl elektroměr demontován dne 12. února 2018. [Pan [REDAKCE] však dále uvedl, že na místě zjistil, že úplně stejný způsob neoprávněného odběru byl použit u bytu číslo 2. Zde byly tzv. hodiny demontovány dne 12. 2. 2018 a i zde byla namontována zajišťovací krabice s pečeti. A dnešního dne, tj. 19. 2. 2018 pan [REDAKCE] zjistil, že pečeť je zde odstraněna a i zde jsou kabely spojeny“].

Policie ČR provedla dne 19. února 2018 šetření v domě na adrese [REDAKCE], [REDAKCE] v bytě č. 2 a č. 4, pořídila soupis elektrických spotřebičů v bytech a fotodokumentaci. Za přítomnosti Policie ČR byl neoprávněný odběr v bytě č. 2 i č. 4 ukončen.

Účastník řízení na místě přítomný dne 19. února 2018 uvedl, že byt č. 4 užívá od 1. ledna 2018 a v době jeho nastěhování do bytu elektřina v bytě nefungovala. Proto hned následujícího dne, tj. 2. ledna 2018 otevřel rozvodnou skříňku, odstranil úřední plombu zajišťovací krabičky KP01 a přívodní a odvodní kabely v zajišťovací krabičce spojil, čímž obnovil dodávku elektřiny do bytu č. 4. Totéž udělal dne 13. února 2018 pro svoji snachu, [REDAKCE], užívatelku bytu č. 2. Paní [REDAKCE] Policii ČR na místě dne 19. února 2018 uvedla, že jí společnost ČEZ odpojila dne 12. února 2018 elektřinu a následujícího dne ji navštívil účastník řízení, který je jejím tchánem, a slíbil jí, že připojení elektřiny se společnosti ČEZ zařídí. Následujícího dne již elektřina fungovala a paní [REDAKCE] nevěděla, že připojení není legální.

Účastník řízení dne 20. února 2018 do úředního záznamu o podání vysvětlení Policii ČR sdělil, že se do bytu č. 4 nastěhoval začátkem roku 2018 a protože v bytě nefungovala elektřina, dne 2. ledna 2018 otevřel rozvodnou skříň, zjistil, že místo není osazeno elektroměrem, ale pouze plastovou krabičkou. Plastovou krabičku otevřel a vodiče uvnitř spojil, čímž obnovil dodávku elektřiny do bytu č. 4. Byl si vědom toho, že jedná nesprávně a že takto odebírá elektřinu neoprávněně. Připojení bytu č. 2 provedl stejným způsobem, když si dcera jeho družky, paní [REDAKCE], stěžovala na problémy spojené s odpojením

elektroměru. Protože má paní [REDAKCE] tři děti, chtěl jí účastník řízení pomoci, a proto dne 13. února 2018 v místě chybějícího elektroměru pro byt č. 2 provedl stejným způsobem připojení, díky kterému pak v bytě č. 2 elektřina fungovala. Svého jednání účastník řízení však lituje.

Společnost ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Děčín – Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035, dne 8. března 2018 Policii ČR vyčíslila způsobenou škodu na částku 27 060,65 Kč celkem (11 545,05 Kč za byt č. 2 a 15 515,60 Kč za byt č. 4), přičemž zároveň vyčíslila i tzv. „druhý neoprávněný odběr“, který nebyl předmětem šetření Policie ČR sp. zn. [REDAKCE] a nebyl správnímu orgánu oznámen.

Odborným vyjádřením č. [REDAKCE] vypracovaným [REDAKCE], soudním znalcem pro obor energetika, ceny a odhady nákladů a cen v oblasti energetiky a vytápění, byla škoda způsobená neoprávněným odběrem elektrické energie v bytě č. 4 za dobu od 1. ledna 2018 do 19. února 2018 včetně stanovena na částku 2 373 Kč a škoda způsobená neoprávněným odběrem elektrické energie v bytě č. 2 za dobu od 12. února 2018 do dne 21. února 2018 na částku 296 Kč.

Na základě vyrozumění správního orgánu doručeného poškozenému dne 18. července 2018 poškozený uplatnil dne 25. července 2018 nárok na náhradu škody v celkové částce 27 060,65 Kč (z toho 11 545,05 Kč za byt č. 2 a 15 515,60 Kč za byt č. 4).

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, účinný v době spáchání obou přestupků, nebyl od doby spáchání přestupků novelizován. Stejně tak energetický zákon nebyl od doby spáchání přestupků novelizován. Správní orgán tak odpovědnost účastníka řízení posuzoval podle právní úpravy odpovědnosti za přestupky i energetického zákona účinné v době, kdy se účastník řízení obou posuzovaných jednání dopustil.

IV. II. Obecný právní rámec a právní posouzení skutku

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupky, kterých se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývají z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy účastník řízení provede úmyslně zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje

nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy. Tím, že dne 2. ledna 2018 a dne 13. února 2018 účastník řízení provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení v dané věci, je nesporné, že účastník řízení si před provedením žádného z obou zásahů nevyžádal souhlas provozovatele distribuční soustavy.

V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a dalších shromážděných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo dvakrát provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, a že ani v jednom případě nepožádal o souhlas s tímto zásahem.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil zákaz bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrného elektrického zařízení, kterým prochází neměřená elektřina uložený ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, a svým jednáním tak naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka), neboť aktivním jednáním účastníka řízení v projednávaném případě došlo k zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, s výše uvedenými následky. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecního zákazu, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být

prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním v obou případech porušil ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a byly tak v obou případech naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení v obou případech naplnilo rovněž materiální stránky přestupku. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Účastník řízení se ke spáchání dvou přestupků doznal. Účastník řízení spáchal oba přestupky úmyslně, a to za účelem užívání elektrických spotřebičů v bytech, ačkoliv neměl uzavřenou smlouvu na odběr elektrické energie a nainstalovaný elektroměr k měření spotřeby elektřiny v bytě č. 4 a ačkoliv byl demontován elektroměr pro byt č. 2. Lze tak říci, že účastník řízení je odpovědný za úmyslné spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť v řízení nebyla identifikována konkrétní věc, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil nebo byla k jeho spáchání určena, či věc, kterou přestupkem nebo jako odměnu za něj získal. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí, nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení

ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

V rámci řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil dvou přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel, tj. účastník řízení, více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uložení správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze dvou vytýkaných přestupků je závažnější. Jako závažnější vyhodnotil správní orgán jednání účastníka řízení ze dne 2. ledna 2018, neboť neoprávněný odběr zde trval po delší dobu, tj. až do dne 19. února 2018, kdy byl neoprávněný odběr zjištěn a ukončen. Účastník řízení navíc v tomto případě ihned po nastěhování do bytu si připojil bez souhlasu elektrinu, aniž by učinil konkrétní kroky k uzavření smlouvy na dodávky elektřiny.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 37 a 38 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k povaze a závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, a zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postížen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak,

aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka). Účastník řízení přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měl k provedení zásahu souhlas provozovatele distribuční soustavy. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující. Z vyjádření účastníka řízení je patrné, že účastník řízení zásah na odběrném elektrickém zařízení provedl, aniž by měl potřebné odborné znalosti, což správní orgán vyhodnotil též jako přitěžující okolnost.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastník řízení provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení úmyslně, s cílem připojit elektroinstalaci v bytě k elektrizační síti, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněného z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání účastníka řízení jako závažné.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj účastníka řízení ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což správní orgán vnímá jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry. Nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 15 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 27 060,65 Kč, kterou vyčíslil jako součet ceny neoprávněně odebírané elektřiny a nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení u bytu č. 4 v částce 15 515,60 Kč a u bytu č. 2 v částce 11 545,05 Kč.

Neoprávněně odebraná elektřina v bytě č. 4 byla poškozeným kalkulována za období od uzavření nájemní smlouvy k bytu, tj. od 1. ledna 2018, do data zjištění, tj. do 19. února

2018, dle velikosti jističe 16 A a počtu fází. Množství odebrané elektřiny ode dne 1. ledna 2018 bylo stanoveno na 865,536 kWh v částce podle cenového rozhodnutí Úřadu platného v době zjištění neoprávněného odběru elektřiny 4 833,72 Kč, a to bez nákladů na přerušení nebo zamezení neoprávněného odběru.

Podle Odborného vyjádření č. [REDAKCE] soudního znalce [REDAKCE] množství odebrané energie za období od 1. ledna 2018 do 19. února 2018 dosáhlo 425 kWh, což představuje částku 2 373 Kč.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle ust. § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení ve výši 10 681,88 Kč. Poškozený ve svých vyjádřeních neuvedl, jak byla tato částka stanovena, z čeho se tyto náklady skládají a jakým způsobem je na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení vynaložil.

Neoprávněně odebraná elektřina v bytě č. 2 byla poškozeným kalkulována za období od demontáže elektroměru, tj. od 12. února 2018, do data zjištění, tj. do 19. února 2018, dle velikosti jističe 20 A a počtu fází. Množství odebrané elektřiny ode dne 12. února 2018 bylo stanoveno na 154,560 kWh v částce podle cenového rozhodnutí Úřadu platného v době zjištění neoprávněného odběru elektřiny 863,17 Kč, a to bez nákladů na přerušení nebo zamezení neoprávněného odběru.

Podle Odborného vyjádření č. [REDAKCE] soudního znalce [REDAKCE] množství odebrané energie za období od 12. února 2018 do 21. února 2018 dosáhlo 53 kWh, což představuje částku 296 Kč.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle ust. § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení ve výši 10 681,88 Kč. Poškozený ve svých vyjádřeních neuvedl, jak byla tato částka stanovena, z čeho se tyto náklady skládají a jakým způsobem je na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení vynaložil.

Dle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případech, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy dvakrát provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že po odstranění provozních plomb krytu zabezpečovací krabičky KP01, v krabičce KP01 přiložením vodičů spojil přívodní a odvodní fázové vodiče, čímž obnovil průtok neměřené elektřiny nejprve do bytu č. 4 a pak i do bytu č. 2, došlo k neoprávněnému odběru elektřiny, čímž nepochybně vznikla poškozenému, jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Tuto škodu účastník řízení dosud poškozenému nenahradil.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1.)

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že *„jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.“*

Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestní, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený uvedl, že škodu vypočítal podle velikosti jističe a doby neoprávněného odběru, avšak výpočet škody vychází v případě bytu č. 4 z data uzavření nájemní smlouvy, tj. dne 1. ledna 2018, a v případě bytu č. 2 z data demontáže elektroměru, tj. 12. února 2018, v obou případech do doby 19. února 2018, kdy byl neoprávněný odběr ukončen. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení se ke svému jednání doznal a přestože mohl uvést jakékoli jiné datum před datem zjištění neoprávněného odběru, uvedl vždy datum následující po rozhodné události, správní orgán vychází z tohoto údaje uvedeného účastníkem řízení. Výpočet neoprávněného odběru elektřiny by proto měl vycházet z doby vždy o jeden den kratší. Správní orgán dále pokládá za pravděpodobně nemožné užívání všech sepsaných elektrických spotřebičů po dobu 24 hodin denně, zejména vařiče, vysavače a přehrávače DVD. Správní orgán z uvedeného důvodu proto škodu ve výši 2 373 Kč včetně DPH vyčíslenou poškozeným za neoprávněný odběr elektřiny v bytě č. 4 a škodu ve výši 863,17 Kč včetně DPH vyčíslenou poškozeným za neoprávněný odběr elektřiny v bytě č. 2, ke kterým došlo v důsledku přestupků spáchaných účastníkem řízení, nepovažuje za spolehlivě zjištěnou.

Správní orgán nepovažuje za spolehlivě zjištěnou ani škodu vyčíslenou v Odborném vyjádření č. [redacted] soudního znalce [redacted], který při výpočtu škody způsobené neoprávněným odběrem rovněž vycházel v případě bytu č. 4 z data uzavření nájemní smlouvy, tj. od 1. ledna 2018 po dobu 49 dnů, nikoli od 2. ledna 2018, tedy po dobu 48 dnů, jak bylo zjištěno ve správním řízení. U vyčíslení škody způsobené neoprávněným odběrem elektřiny v bytě č. 2 pak znalec vychází ze zcela nesprávně určeného časového období, a to od 12. února 2018, kdy byl demontován elektroměr, do dne 21. února 2018, přičemž z úředního záznamu Policie ČR pořízeného 19. února 2018 vyplývá, že technik společnosti ČEZ Distribuce, a. s., již 19. února 2018 neoprávněný odběr zjistil a není pochyb, že též ukončil [redacted] však dále uvedl, že na místě zjistil, že úplně stejný způsob neoprávněného odběru byl použit u bytu číslo 2. Zde byly tzv. hodiny demontovány dne 12. 2.

2018 a i zde byla namontována zajišťovací krabice s pečeti. A dnešního dne, tj. 19. 2. 2018 pan [REDAKCE] zjistil, že pečeť je zde odstraněna a i zde jsou kabely spojeny“].

Co se týče části škody ve výši 10 681,88 Kč, kterou poškozený v obou případech stejně uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob jejího určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy je i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuváděl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastníka řízení a následného přerušení neoprávněného odběru. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši 21 363,76 Kč (2x 10 681,88 Kč) uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z všech výše uvedených důvodů proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši 12 038,28 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování (např. porovnání výpočtu provedeného prostřednictvím metodiky a výsledků znaleckého zkoumání, či analýza způsobu určení výše jednotlivých nákladů na vyhledávání neoprávněného odběru a jeho zamezení a jejich alokace na projednávaný případ), což by vedlo k průtahům v řízení a bylo by tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě.

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se potupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulérní použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody ve výši 27 060,65 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a odkázal jej na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha